

1 תקנות הטיס (כלי רחיפה), התשע"ה-2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 87(ד), 89, 90, 92(ג), 93(א) ו-168(א) לחוק הטיס, התשע"א-2011 (להלן - החוק), בהסכמת שר הביטחון לעניין פרק ג', בהתייעצות עם שר התרבות והספורט לעניין פרק ד', לפי הצעת רשות התעופה האזרחית לפי סעיף 168(ב) לחוק, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיפים 87(ד) ו-93 לחוק, למעט לעניין פרק ג', לפי סעיף 21א(א) לחוק-יסוד: הכנסת, וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': הגדרות

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"אתר האינטרנט" - אתר הרשות שכתובתו: <http://caa.gov.il>

"ביצועי אנוש" (human performance) - יכולות ומגבלות אנושיות שלהן השפעה על בטיחות ויעילות הפעלת כלי רחיפה;

"גילשון אוויר" - כאמור בפסקה (1) להגדרת כלי רחיפה בחוק;

"גילשון אוויר עם מנוע עזר" - כאמור בפסקה (2) להגדרת כלי רחיפה בחוק;

"הדרכה" - הדרכה עיונית או מעשית להפעלת כלי רחיפה;

"הדרכה מעשית מן הקרקע" - הדרכה שבה החניך מפעיל את כלי הרחיפה לבדו והמדריך מבצע את תפקידו מהקרקע;

"הפעלה כללית" - הפעלת כלי רחיפה שלא במסגרת הדרכה או הפעלה מסחרית;

"הפעלה מסחרית" - כהגדרתה בסעיף 85 לחוק;

"חניך" - מי שמקבל הדרכה מעשית להפעלת כלי רחיפה ממדריך;

"כלי רחיפה" - גילשון אוויר, גילשון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף, מצנח רחף עם מנוע עזר ומצנח ממונע; "מדריך" - בעל רישיון רחפן ובו הגדר הדרכה;

"מפקח" - מי שמונה למפקח לפי סעיף 94 לחוק;

"מצנח ממונע" - כאמור בפסקה (5) להגדרת כלי רחיפה בחוק;

"מצנח רחף" - כאמור בפסקה (3) להגדרת כלי רחיפה בחוק;

"מצנח רחף עם מנוע עזר" - כאמור בפסקה (4) להגדרת כלי רחיפה בחוק;

"נוסע" - מי שנישא בכלי רחיפה, בתמורה, ואינו חניך;

"סוג", לעניין כלי רחיפה - כל אחד מאלה:

(1) גילשון אוויר;

(2) גילשון אוויר עם מנוע עזר;

(3) מצנח רחף;

(4) מצנח רחף עם מנוע עזר;

(5) מצנח ממונע;

"סוג הפעלה" - כל אחד מאלה:

(1) הפעלה מסחרית של כלי רחיפה;

(2) הפעלת כלי רחיפה במסגרת הדרכה;

(3) הפעלה כללית של כלי רחיפה;

"רופא מוסמך" - כמשמעותו בסעיף 6(א)(1) לחוק;

"רחיפה אווירובטיית" - תמרון, המבוצע מרצונו של מפעיל כלי הרחיפה, הקשור בשינוי פתאומי במצבו של הכלי וכן

מצבי רחיפה ותאוצה בלתי רגילים שאינם דרושים ברחיפה רגילה;

"רישיון הפעלה מבצעית" - רישיון להפעלת כלי רחיפה שניתן לפי תקנה 163(ב) לתקנות ההפעלה;

"רישיון רחפן" - רישיון להפעלת כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או לעיסוק בהדרכה;

"רשות הרישוי" - מנהל אגף רישוי עובדי טיס ברשות או עובד הרשות שהוא הסמיכו לכך;

"שירותי המידע התעופתי" - כמשמעם בסעיף 84 לחוק;

"תקנות האגרות" - תקנות הטיס (אגרות רישום, רישוי ותיעוד), התש"ע-2009;

"תקנות ההפעלה" - תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981;

"תקנות המנחתים" - תקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה-1975;

"תקנות הרישיונות" - תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981.

פרק ב': רישיון רחפן

2. בקשה לרישיון רחפן או לתוספת הגדר

מבקש רישיון רחפן או תוספת הגדר ברישיון רחפן -

- (1) יגיש בקשה בכתב לרשות הרישוי, ובה פרטיו האישיים, פרטים על אודות הכשרה, ידע, ניסיון ומיומנות מקצועית, וכל פרט אחר הנחוץ להוכחת העמידה בתקנות אלה כפי שהורה לו המנהל; טופס בקשה לדוגמה יפורסם באתר האינטרנט;
- (2) ימציא לרשות הרישוי קבלה על תשלום אגרה לרישיון רחפן, או להגדר נוסף ברישיון רחפן, לפי תקנות האגרות.

3. כשירות לקבלת רישיון רחפן

(א) רשות הרישוי תיתן רישיון רחפן למבקש שהתקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא בגיר;
 - (2) הוא מחזיק תעודה רפואית תקפה ומתאימה, לפי תקנות אלה;
 - (3) הוא הציג לרשות הרישוי אישור על מעבר קורס הכשרה כאמור בתקנה 5 והוכיח לרשות הרישוי ידע מקצועי, ניסיון ומיומנות מקצועית, כנדרש בתקנות אלה, לפי הרישיון וההגדר המבוקשים.
- (ב) רשות הרישוי רשאית לסרב למתן רישיון או הגדר שבו, אף אם התקיימו במבקש תנאים כאמור בתקנת משנה (א), אם התקיים אחד מאלה:

- (1) המבקש מסר לה מידע כוזב, או מידע שגוי;
- (2) המבקש הורשע בעבירה, שלדעת רשות הרישוי, מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי להחזיק ברישיון רחפן;
- (3) המבקש עלול להפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או בהדרכה באופן שיפגע בבטיחות התעופה, ובין השאר בשל אחד מאלה:

(א) הפרות של דיני הטיס על ידי המבקש;

(ב) חוסר מיומנות, כישורים לקויים או ידע מקצועי חסר שהפגין המבקש.

4. סוגי הגדרים

(א) אלה סוגי ההגדרים שרשות הרישוי רשאית לתת למבקש רישיון רחפן:

(1) הגדר הפעלה -

(א) הגדר מסחרי;

(ב) הגדר הדרכה;

(2) הגדר סוג כלי רחיפה.

(ב) מבקש רישיון הזכאי להגדר הדרכה כאמור בתקנת משנה (א)(1)(ב), זכאי גם להגדר מסחרי.

5. קורס הכשרה

מבקש רישיון רחפן ימציא לרשות הרישוי אישור מאת מדריך כאמור בפסקה (2), ולפיו עבר בהצלחה קורס הכשרה, לעניין הפעלת כלי רחיפה מן הסוג שלגביו מבוקש הרישיון ולגבי סוג הגדר ההפעלה המבוקש, שהתקיימו לגביו שני אלה:

(1) תכנית הלימודים שבו אושרה בידי רשות הרישוי;

(2) הוא ניתן בידי מדריך עם הגדר מתאים לסוג כלי הרחיפה שלגביו מבוקש הרישיון.

6. ידע מקצועי

אלה הנושאים שהבקאות בהם דרושה להוכחת הידע המקצועי הנדרש לקבלת רישיון רחפן:

(1) עם הגדר מסחרי -

(א) דיני הטיס הנוגעים לזכויות ולהגבלות החלות על בעל רישיון רחפן;

(ב) הכרה של הוראות התעבורה האווירית החלות לעניין הפעלת כלי רחיפה, הנהלים וההליכים של שירותי התעבורה האווירית, תחומי האחריות והסמכות של יחידות הנת"א השונות וכן הכרת שירותי המידע התעופתי;

(ג) ידיעה טכנית כללית לגבי כלי הרחיפה שתקנות אלה חלות עליהם וידיעה טכנית מפורטת לגבי סוג כלי הרחיפה שמבוקש לגביו הרישיון; בתקנה זו, "ידיעה טכנית" - הכרת תכונות כלי הרחיפה, יכולותיו, ביצועיו, אופן תפעולו, מגבלותיו ובכלל אלה מגבלת משקל, כללי העמסה, מאפייני הפעלה, התנהגות כלי הרחיפה במצבים שונים, השפעות שונות על כלי הרחיפה, זיהוי וטיפול בתקלות, ואם הכלי ממונע או בעל מנוע עזר - גם זיהוי תקלות במנוע וטיפול בהן;

(ד) עקרונות מטאורולוגיה ויישום מטאורולוגיה תעופתית בסיסית לרבות גושי אוויר, מיקרומטאורולוגיה, גזירת רוח, ערבולים וטרמיקות בגובה נמוך;

(ה) עקרונות ניווט מעשי הישימים לרחיפה וכן הכרת מכשירי עזר לניווט והפעלתם;

(ו) נוהלי בטיחות והליכי חירום במצבים שונים, ובכלל אלה במצב של רחיפה במזג אוויר סוער.

(2) עם הגדר הדרכה -

(א) הנושאים המפורטים בפסקה (1);

(ב) עקרונות הדרכה בכלל, ועקרונות הדרכת רחיפה בפרט, ובכללם: תהליכי למידה ודרכיה, עזרי הוראה,

שגיאות החניך ודרכי תיקון;

(ג) ביצועי אנוש.

7. מבחנים עיוניים

(א) רשות הרישוי תקיים מבחנים עיוניים להוכחת בקיאות בידע מקצועי כמפורט בתקנה 6, במקומות, באופן ובמועדים שתורה עליהם; הוראות הרשות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט.

(ב) ציוני המעבר המזעריים במבחנים העיוניים הם כפי שיצוין בפרסומי רשות הרישוי באתר האינטרנט לגבי אותו מבחן.
(ג) לא ייגש אדם למבחן עיוני אלא אם כן עבר בהצלחה קורס הכשרה כאמור בתקנה 5.
(ד) רשות הרישוי תודיע לאדם את תוצאת המבחן העיוני בכתב בתוך 30 ימים ממועד המבחן; אישור רשות הרישוי על מעבר בהצלחה של מבחן עיוני יהיה תקף למשך שנתיים.
(ה) אדם רשאי לעיין במבחן העיוני שענה עליו ולהשיג על תוצאתו, במקומות, באופן ובמועדים שהורתה עליהם רשות הרישוי; הוראות הרשות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט.
(ו) מי שנכשל במבחן עיוני רשאי להגיש בקשה למבחן עיוני חוזר בתום שלושים ימים ממועד המבחן העיוני שנכשל בו, במקומות, באופן ובמועדים שהורתה עליהם רשות הרישוי; הוראות הרשות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט; ואולם אדם שנכשל במבחן עיוני רשאי להגיש בקשה למבחן עיוני חוזר כעבור פחות משלושים ימים ממועד המבחן שבו נכשל, אם בידו אישור מאת רחפן עם הגדר הדרכה מתאים, ולפיו לאחר שנכשל כאמור קיבל הדרכה נוספת וכי הוא מוכן לקראת המבחן החוזר.
(ז) נמצא אדם מעתיק במבחן עיוני, מתחזה לאחר בעת מבחן עיוני, מאפשר לאחר להעתיק ממנו, או עושה מעשה מרמה אחר במבחן עיוני, רשאית רשות הרישוי, לפסול את המבחן, ולפסול מלגשת למבחן עיוני אחר לפרק זמן כפי שתחליט, עד לתקופה של שנתיים מיום ביצוע המעשה.

8. הניסיון הדרוש לקבלת רישיון רחפן או הגדר סוג שבו

(א) דרישת הניסיון המזערי לקבלת רישיון רחפן, או הגדר סוג כלי רחיפה שבו, היא 250 שעות רחיפה בסוג כלי הרחיפה שלגביו מבוקש הרישיון, אשר נצברו בחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה.
(ב) ניסיון כאמור בתקנת משנה (א) יוכח באמצעות יומן רחיפות אישי, שנרשמו בו התאריך, השעות, סוג כלי הרחיפה ומקום ההמראה והנחיתה שביצע מבקש רישיון רחפן.

9. מיומנות מקצועית ומבחנים מעשיים

(א) להוכחת מיומנותו בהפעלת כלי רחיפה מן הסוג שלגביו מבוקש הרישיון, יפגין מבקש הרישיון לפני בוחן שמינתה רשות הרישוי את מיומנותו בהפעלת כלי הרחיפה בביצועים ובנושאים אלה:

- (1) הליכים, תרגילים ותמרונים ברחיפה רגילה וברחיפה במצבי חירום המתאימים לסוג כלי הרחיפה לגביו מבוקש הרישיון, לביצועיו ולמגבלותיו;
- (2) רחיפה בכלי רחיפה ביום בלבד, הימנעות מכניסה לעננים, ושמירה על קשר עין עם הקרקע;
- (3) שימוש בשירותי נת"א;
- (4) רחיפה מדויקת וחלקה;
- (5) יישום ידע בתעופה;
- (6) יכולת קבלת החלטה מהירה ואורח הפעלת שיפוט;
- (7) מבקש רישיון רחפן עם הגדר סוג כלי רחיפה ממונע או עם מנוע עזר - גם יכולת שמירה על נתיב מתוכנן מראש;
- (8) לגבי מבקש רישיון רחפן עם הגדר הדרכה - גם יכולת הדרכה ראויה על כלי הרחיפה מן הסוג שלגביו מבוקש הרישיון.

(ב) רשות הרישוי תקיים מבחנים מעשיים להוכחת מיומנות מקצועית כאמור בתקנת משנה (א) במקומות, באופן ובמועדים שתורה עליהם למבקש הרישיון.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), הוכחת מיומנות בהפעלת כלי רחיפה במצבי חירום כאמור בתקנת משנה (א)(1), יכול שתיעשה באמצעות אישור או תעודה על מעבר בהצלחה של קורס תפעול במצבי חירום שערך גורם, בארץ או בחוץ לארץ,

שרשות הרישוי הכירה בו לצורך כך, אם מצאה כי תכנית הלימודים של הקורס, תכניו והיקפו מספקים להנחת דעתה; רשימת קורסים שהוכרו כאמור תפורסם באתר הרשות ותעודכן מזמן לזמן.

(ד) לא ייגש אדם למבחן מעשי לשם הוכחת מיומנותו המקצועית אלא אם כן עבר בהצלחה קורס הכשרה כאמור בתקנה 5, עבר בהצלחה מבחנים עיוניים, כאמור בתקנות 6 ו-7, וכן צבר את הניסיון המזערי הדרוש לפי תקנה 8.

(ה) נכשל אדם במבחן מעשי, לא יגיש בקשה למבחן מעשי חוזר אלא בתום שלושים ימים לפחות מיום המבחן המעשי שנכשל בו.

(ו) הנבחן ידאג לכל הנדרש לשם ביצוע המבחן המעשי, ובכלל זה לכלי הרחיפה ולרכב גורר לפי הצורך, ויישא בכל העלויות הכרוכות בכך.

(ז) אי יכולתו של הנבחן לעמוד בדרישות המפורטות בתקנה זו, העדר משמעת או התנהגות בלתי הולמת של הנבחן בעת המבחן המעשי, יראו אותם ככישלון במבחן המעשי; נכשל נבחן כאמור, רשאי הבוחן להפסיק את המבחן המעשי באותו שלב שבו נכשל.

(ח) המנהל רשאי למנות אדם כבוחן לביצוע מבחנים מטעם רשות הרישוי הנדרשים כאמור בתקנות אלה, ויחולו לעניין זה הוראות תקנה 71 לתקנות הרישיונות, בשינויים המחויבים.

10. תעודה רפואית

(א) מבקש רישיון רחפן ימציא לרשות הרישוי תעודה רפואית תקפה המתאימה לדרגת בריאות סוג 2 כמפורט בתוספת הראשונה לתקנות הרישיונות.

(ב) על בדיקות רפואיות, מתן תעודה רפואית למבקש רישיון רחפן או בעל רישיון רחפן, ועל תוקף תעודה רפואית כאמור, יחולו הוראות הפרק השמיני לחלק א' לתקנות הרישיונות, החלות לעניין דרגת בריאות סוג 2, ולגבי מבקש רישיון טיס פרטי או בעל רישיון כאמור, בשינויים המחויבים.

(ג) מבקש רישיון רחפן או בעל רישיון רחפן הרואה את עצמו נפגע מהחלטת רופא הרשות או רופא מוסמך, רשאי להשיג או לערור עליה כאמור בסעיף 7 לחוק.

11. זכויות בעל רישיון רחפן

(א) בעל רישיון רחפן ובו הגדר מסחרי רשאי להפעיל כלי רחיפה מן הסוג המצוין ברישיונו בהפעלה מסחרית, ובלבד שלא יישא עמו נוסע נלווה שאינו בגיר, זולת אם ברשותו אישור מראש ובכתב של ההורה או האפוטרופוס.

(ב) בעל רישיון רחפן ובו הגדר הדרכה רשאי להדריך חניך להפעיל כלי רחיפה מן הסוג המצוין ברישיונו, ובלבד שמלאו לאותו חניך 16 שנים; ואם החניך אינו בגיר - ניתן לכך אישור מראש ובכתב של ההורה או האפוטרופוס.

(ג) בעל רישיון רחפן לא יעשה שימוש בזכויות לפי תקנה זו, אלא אם כן בידו תעודה רפואית תקפה.

12. תוקף רישיון רחפן וחיידוש רישיון

(א) תקופת תוקפו של רישיון רחפן תהיה למשך 24 חודשים.

(ב) רשות הרישוי רשאית לחדש רישיון רחפן והגדר שבו לתקופה נוספת של 24 חודשים אם בעל הרישיון המבקש את חיידושו הוכיח כי -

(1) לעניין הגדר סוג כלי רחיפה שחיידושו מבוקש - ביצע 10 שעות רחיפה לפחות באותו סוג כלי הרחיפה,

במהלך 12 החודשים שקדמו להגשת הבקשה;

(2) נוסף על האמור בפסקה (1), לעניין הגדר הדרכה שחיידושו מבוקש, הוכיח כי ביצע אחד מאלה, במהלך

12 החודשים שקדמו להגשת בקשת החידוש:

(א) הדריך שלושה חניכים לפחות עד להשלמת הדרכתם;

(ב) ביצע שלושים שעות הדרכה מעשית לפחות, ובכלל זה הדרכה מעשית מן הקרקע; שעת הדרכה

מעשית שבה בוצעה הדרכה ליותר מחניך אחד במקביל תיחשב כשעת הדרכה מעשית אחת בלבד.

13. יומן רכיפות אישי

(א) בעל רישיון רחפן ינהל יומן רכיפות אישי (בתקנה זו - היומן האישי), שירשום בו, לגבי כל רכיפה, את התאריך, השעות,

סוג כלי הרכיפה, מקום ההמראה והנחיתה, סוג ההפעלה, ואם הוא מבצע הפעלה במסגרת הדרכה - את שם החניך.

(ב) שעות רכיפה ייחשבו לצורך תקנה 12, רק אם נרשמו ביומן האישי.

(ג) בעל רישיון רחפן יציג את היומן האישי לביקורת רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיוורו לו.

פרק ג': אזורים מותרים להפעלת כלי רכיפה

14. הגדרות פרק ג'

בפרק זה -

"אזור אימונים" - כמשמעותו בתקנה 62 לתקנות ההפעלה;

אזור אסור לטיסה" - כמשמעותו בתקנה 51 לתקנות ההפעלה;

"אזור מוגבל לטיסה" - כמשמעותו בתקנה 52 לתקנות ההפעלה;

"אזור מסוכן לטיסה" - כמשמעותו בתקנה 53 לתקנות ההפעלה;

"אזור פיקוח" - כמשמעותו בתקנה 57 לתקנות ההפעלה;

"אזור פיקוח טרמינלי" - כמשמעותו בתקנה 58 לתקנות ההפעלה;

"אזור פיקוח שדה" - כמשמעותו בתקנה 59 לתקנות ההפעלה;

"אזור שדה" - כמשמעותו בתקנה 60 לתקנות ההפעלה;

"מירשה" - הרשאה שנתנה יחידת נת"א לכלי רכיפה לפעול לפי תנאים שהגדירה;

"נתיב אוויר מוגדר מראש" - כמשמעותו בתקנה 56 לתקנות ההפעלה.

15. אזורים מותרים לרכיפה לגילשון אוויר ולמצנח רחף עם ובלי מנוע עזר

(א) לא יפעיל אדם גילשון אוויר, גילשון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף או מצנח רחף עם מנוע עזר, במרחב אווירי שפורסם

במסגרת שירותי המידע התעופתי כאזור אסור לטיסה, אזור מסוכן לטיסה, אזור מוגבל לטיסה, נתיב אוויר מוגדר מראש,

אזור פיקוח, אזור פיקוח טרמינלי, אזור פיקוח שדה, אזור שדה ואזור אימונים.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר להפעיל את כלי הרכיפה במרחב אווירי מן המפורטים בתקנת משנה (א), אם

התקיים אחד מאלה:

(1) בשירותי המידע התעופתי צוינה אפשרות לשימוש משותף של כלי רכיפה וכלי טיס באותו מרחב אווירי;

(2) ברשותו אישור מראש ובכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאים שנקבעו באישור;

(3) לעניין אזור שדה המתוחם סביב מינחת - מפעיל המינחת אישר את הרכיפה בו.

16. המראת גילשון אוויר ומצנח רחף עם ובלי מנוע עזר

(א) לא ימריא אדם גילשון אוויר או מצנח רחף, וכן לא ימריא גילשון אוויר עם מנוע עזר ומצנח רחף עם מנוע עזר בהמראה לא

ממונעת, אלא ממקום שפורסם במסגרת שירותי המידע התעופתי, כמקום ייעודי להמראת כלי רכיפה כאמור.

(ב) לא ימריא אדם גילשון אוויר עם מנוע עזר או מצנח רחף עם מנוע עזר בהמראה ממונעת, אלא ממקום המצוי במרחב

אווירי שהוקצה להפעלת מצנח ממונע לפי תקנה 17.

(ג) בתקנה זו -

(1) "המראה לא ממונעת" - המראת כלי רחיפה באמצעות כוחו של מפעיל כלי הרחיפה בלבד;

(2) המראה ממונעת" - המראת כלי רחיפה באמצעות מנוע עזר.

17. אזורים מותרים לרחיפה למצנח ממונע

(א) לא יפעיל אדם מצנח ממונע אלא במרחב אווירי שפורסם בשירותי המידע התעופתי כאזור ייעודי להפעלת מצנחים ממונעים, לפי הוראות התעבורה האווירית שפורסמו במסגרת שירותי המידע התעופתי.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר להפעיל מצנח ממונע מחוץ למרחב אווירי שפורסם בשירותי המידע התעופתי כאזור ייעודי להפעלת מצנחים ממונעים, אם התקיימו לגבי המפעיל כל התנאים שלהלן:

(1) הוא פירט בתכנית הרחיפה שהגיש ליחידת הנת"א המתאימה את הזמן והמרחב האווירי שהוא מבקש להפעיל בהם את המצנח הממונע מחוץ למרחב האווירי הייעודי כאמור;

(2) הוא קיבל מירשה מאת יחידת הנת"א המתאימה, והיא הורתה לו על נוהלי התקשורת עמה;

(3) הוא נושא עמו מפה ועליה סימון נתיב הרחיפה;

(4) הוא הודיע בטלפון, ליחידת הנת"א או ליחידה הצבאית המנהלת את התעבורה האווירית במרחב האווירי המתאים, על ביצוע הרחיפה ועל הנתיב המתוכנן, בסמוך לפני ביצוע הרחיפה ובסמוך לאחריה.

(ג) אם הרחיפה, כולה או חלקה, מעל מים - אין היא מתבצעת במרחק העולה על מרחק גלישה בלא מנוע, ממקום מתאים לנחיתה בטוחה; הוראה זאת לא תחול בהפעלה כללית של מצנח ממונע.

18. הפעלת כלי רחיפה באזור של מנחת

נוסף על האמור בתקנות 15 ו-17, לא יפעיל אדם כלי רחיפה באזור שדה המתוחם סביב מנחת, אלא אם כן ניתן לכך אישור מפעיל המנחת ויחולו עליו הוראות תקנה 29(ג) לתקנות המנחתים, בשינויים המחוייבים.

19. הפעלת כלי רחיפה בגובה המותר

סימן א': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה בכל סוגי ההפעלה

לא יפעיל אדם כלי רחיפה אלא בגובה שפורסם במסגרת שירותי המידע התעופתי להפעלת אותו סוג כלי רחיפה.

פרק ד': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה

סימן א': כללים להפעלה בטוחה של כלי רחיפה בכל סוגי ההפעלה

20. חובת הדרכה ואישור מדריך לשם הפעלה כללית

(א) לא יפעיל אדם כלי רחיפה בהפעלה כללית, אלא אם כן קיבל הדרכה עיונית להפעלת כלי רחיפה מאותו סוג, בנושאים המפורטים בתקנה 6(1)(ב) עד (ו), והדרכה מעשית בביצועים ובנושאים המפורטים בתקנה 9(א)(1) עד (7), ממדריך שברישונו הגדר סוג כלי רחיפה מתאים, והמדריך נתן לו טופס חתום, לפי נוסח המפורסם באתר הרשות, המאשר כי הוא כשיר להפעיל כלי רחיפה מאותו סוג.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מדריך רשאי לאשר את כשירותו של אדם להפעלת כלי רחיפה, בלי שנתן הדרכה בכל הנושאים המפורטים בה, לחניך המחזיק ברישיון להפעלת כלי רחיפה שניתן במדינה זרה, מאותו סוג כלי רחיפה המצוין בהגדר שברישונו של המדריך, והוכיח להנחת דעת המדריך ידע ומיומנות מספקים בכל הנושאים כאמור; ואולם בנושאים המפורטים בתקנות 6(1)(ב) ו-9(א)(3) ייתן המדריך הדרכה מלאה לחניך, כאמור בתקנת משנה (א).

(ג) מפעיל כלי רחיפה בהפעלה כללית יציג את הטופס האמור בתקנת משנה (א) לביקורת רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיוורו לו; אדם שאבד לו הטופס כאמור ונבצר ממנו להשיג מהמדריך שהדריך אותו עותק של הטופס, יוכיח לרשות הרישוי, להנחת דעתה, כי עבר הדרכה עיונית ומעשית לפי תקנת משנה (א).

(ד) מדריך ינהל רישום של פרטי החניכים שאישר את כשירותם להפעלה כללית של כלי רכיפה כאמור בתקנת משנה (א), ישמור רישום כאמור למשך שלוש שנים לפחות, ויציגו לביקורת של רשות הרישוי או מפקח, לפי דרישתם, במקום ובמועד שיורו לו.

21. איסור השלכת חפצים וריסוס

לא ישליך אדם מכלי רכיפה חפץ או חומר ולא ירשה מפעיל כלי רכיפה לאדם אחר הנמצא עמו בעת הרכיפה להשליך חפץ או חומר כאמור בעת רכיפה, אלא אם כן ברשותו אישור מראש ובכתב שניתן מאת המנהל, ולאחר שנקט אמצעי זהירות סבירים למניעת חבלה או נזק כתוצאה מכך; בתקנה זו, "השלכה" - לרבות ריסוס.

22. איסור רכיפה בקרבה לכלי רכיפה או כלי טיס אחר וכללי זכות קדימה

(א) לא יפעיל אדם כלי רכיפה קרוב לכלי טיס או לכלי רכיפה אחר עד כדי התהוות סכנה של התנגשות או הפרעה לטיסה או לרכיפה, לפי העניין.

(ב) בהפעלת כלי רכיפה בקרבת כלי רכיפה או כלי טיס אחרים, יפעל אדם לפי תקנה 68 לתקנות ההפעלה.

23. רכיפה אווירובטי

לא יפעיל אדם כלי רכיפה ברכיפה אווירובטית בכל אחד מאלה, אלא אם כן ברשותו אישור מראש ובכתב מאת המנהל:

(1) מעל מקום יישוב או בקרבתו;

(2) מעל מקום התקהלות בני אדם בשטח פתוח;

(3) בתוך תחומי אזור פיקוח שדה ואזור פיקוח טרמינלי, כמשמעותם בתקנה 14, ופרוזדור אוויר כמשמעותו

בתקנה 54 לתקנות ההפעלה.

24. יירוט

סימן ב': כללים להפעלה בטוחה של כלי רכיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה

מפעיל כלי רכיפה שיורט על ידי כלי טיס יבצע מיד את כל אלה, ככל האפשר:

(1) ימלא אחר כל ההוראות שנתן כלי הטיס המיירט וישיב להן, לפי הוראות תקנה 121 לתקנות ההפעלה;

(2) יפעל לפי האותות המוסכמים בעניין יירוט המפורטים בתקנה 121 לתקנות ההפעלה;

(3) יודיע על היירוט ליחידת הנת"א הקרובה;

(4) ינסה ליצור קשר עם כלי הטיס המיירט.

סימן ב': כללים להפעלה בטוחה של כלי רכיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה

25. פעולות לפני רכיפה

לפני התחלת הפעלת כלי רכיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה, יצטייד בעל רישיון רחפן המפעיל את כלי הרכיפה במידע הניתן להשגה ביחס לאותה רכיפה, ובכלל זה בדוחות ובתחזיות של מזג האוויר הצפוי בעת הרכיפה, ובאפשרויות לפעולה במקרים שבהם הרכיפה המתוכננת אינה ניתנת לביצוע לפי התכנית, ואם הכלי ממונע או בעל מנוע עזר - גם בכמות הדלק הנדרשת לשם השלמת הרכיפה בבטחה.

26. איסור גרירה

בעל רישיון רחפן המפעיל כלי רכיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה לא יגרור דבר באמצעות כלי הרכיפה, אלא אם כן ברשותו אישור מראש ובכתב מאת המנהל, ובהתאם לתנאי האישור.

27. רחיפה אווירובטית בהפעלה מסחרית או בעת הדרכה

(א) נוסף על האמור בתקנה 23, בעל רישיון רחפן המפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה לא יפעיל את כלי הרחיפה ברחיפה אווירובטית בנסיבות המפורטות להלן, אלא אם כן ברשותו אישור מראש ובכתב מאת המנהל, ובהתאם לתנאי האישור:

(1) מתחת לגובה של 200 רגל מעל לקרקע;

(2) בתנאי ראות של פחות מ-5 קילומטרים.

(ב) אישור כאמור בתקנת משנה (א) יינתן לתקופה של שנה, זולת אם סבר המנהל כי יש לתת אישור לתקופה אחרת, בהחלטה מנומקת בכתב.

28. כללי הפעלה בטוחה

לא יפעיל בעל רישיון רחפן כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה -

(1) אלא ביום; לעניין זה, "יום" - כהגדרתו בתקנות ההפעלה;

(2) לתוך עננים;

(3) ברוח שעוצמתה עולה על עוצמת הרוח המרבית שקבע היצרן להפעלת כלי הרחיפה;

(4) בגובה של פחות משלושים מטרים מעל כביש, פסי רכבת, קווי טלפון או חשמל; ולקראת נחיתה - בגובה

של פחות מחמישה עשר מטרים כאמור;

(5) אלא אם כן בעת הרחיפה הוא מקיים קשר עין מתמיד עם הקרקע.

29. ציוד, ציוד מגן ולבוש מגן

(א) לא יפעיל בעל רישיון רחפן כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה אלא אם כן הוא משתמש בציוד ולבוש שלמים ותקינים, כמפורט להלן:

(1) הוא רתום ברתמה או חגור בחגורת כתף, המתאימה למידת גופו;

(2) הוא חבוש קסדת מגן המתאימה למידת ראשו;

(3) אם חלק מהרחיפה המתוכננת יהיה -

(א) בגובה העולה על 800 רגל מעל פני השטח - הוא נושא עמו מד גובה;

(ב) בגובה העולה על 500 רגל מעל פני השטח - הוא נושא עמו מצנח רזרבי מתאים, למעט אם הוא

מפעיל מצנח ממונע;

(4) לגבי מצנח ממונע - הוא נושא עמו גם מחווי מנוע.

(ב) לא יפעיל בעל רישיון רחפן כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה אלא אם כן הבטיח כי מתקיימות לגבי

נוסע או חניך, לפי העניין, הוראות תקנת משנה (א) (1) ו-(2).

30. פרק זמן איסור רחיפה לאחר שתיית משקה משכר

שתה אדם בעל רישיון רחפן משקה משכר, לא יפעיל כלי רחיפה בהפעלה מסחרית או במסגרת הדרכה, אלא בתום שמונה שעות לאחר ששתה את המשקה המשכר.

31. חובות מדריך וחניך

(א) בהדרכה מעשית שבה המדריך והחניך נמצאים יחד בכלי הרחיפה, יחולו החובות לפי תקנות אלה לעניין הפעלת כלי הרחיפה על המדריך.

(ב) בהדרכת רחיפה מעשית מהקרקע -

(1) המדריך יוודא כי החניך המפעיל כלי רחיפה, ממלא אחר הוראות פרקים ג' ו-ד';

(2) החניך ימלא אחר הוראות המדריך ויחולו עליו החובות והמגבלות המוטלות על בעל רישיון רחפן לפי תקנות 27 ו-28, ובלבד שהחובה לקבל אישור מאת המנהל לפי תקנה 27 תחול על המדריך.

32. חובת הצגת המצב הביטוחי

(א) לא יספק בעל רישיון רחפן שירות של הסעת נוסע בכלי רחיפה או הדרכה על כלי רחיפה, אלא אם כן הוא גילה, בעל פה ובכתב, לנוסע או לחניך, מידע לגבי המצב הביטוחי לפני ההתקשרות עמו בעסקה.

(ב) בעל רישיון רחפן יתעד את גילוי המידע בדבר המצב הביטוחי לכל נוסע או חניך כאמור בתקנת משנה (א), וישמור את התיעוד למשך שנתיים לפחות מיום שסיפק את השירות לאותו נוסע או חניך לראשונה.

(ג) בתקנה זו, "המצב הביטוחי" - קיומה של פוליסת ביטוח תקפה המבטחת את נזקי הגוף שעלולים להיגרם לחניך או לנוסע, עקב הפעלת כלי הרחיפה, היקף הכיסוי הביטוחי, ומידע לעניין סייגים בפוליסה.

פרק ה': פטור, תחילה והוראות מעבר

33. פטור

(א) המבקש פטור מהוראה מההוראות הקבועות בתקנות אלה לפי סעיף 165 לחוק יגיש למנהל בקשה כתובה ומנומקת, ויפרט בה, בין השאר:

- (1) את הטעמים למתן פטור כמבוקש;
 - (2) לעניין פטור מהוראות לפי פרק ב' - ידיעה מקצועית, ניסיון או מיומנות מקצועית, לפי העניין, שווי ערך לאלה הנדרשים בתקנה שהוא מבקש פטור ממנה;
 - (3) לעניין פטור מהוראות לפי פרק ד' - את האמצעים שנקט לשמירה על רמת בטיחות שוות ערך לזו המושגת בקיום התקנה שהוא מבקש פטור ממנה.
- (ב) לשם שמירה על רמת בטיחות שוות ערך לזו המושגת בקיום ההוראה בתקנות אלה שממנה ניתן פטור, רשאי המנהל להורות על תנאים או מגבלות שיחולו על מבקש הפטור, ובכלל זה לקבוע תנאים או מגבלות ברישיון רחפן.

34. תחילה

(א) תחילתן של תקנות אלה ביום כ"ד בניסן התשע"ה (13 באפריל 2015) (להלן - יום התחילה).

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), תחילתו של פרק ב' למעט תקנה 13, לגבי מי שבמשך 11 השנים שקדמו ליום התחילה עסק בהפעלה מסחרית של כלי רחיפה או בהדרכה להפעלת כלי רחיפה, לפי רישיון הפעלה מבצעית, או לפי אישור שניתן לו מאת מחזיק ברישיון הפעלה מבצעית כאמור - שישה חודשים מיום התחילה, ויראו אותו כבעל רישיון רחפן עד לתום אותם שישה חודשים; בתום התקופה כאמור תחול עליו החובה לקבל רישיון רחפן לפי פרק ב'.

35. הוראות מעבר

(א) על אף האמור בתקנה 8(ב), בתקופה של חמש שנים מיום התחילה רשאי מבקש רישיון רחפן להמציא לרשות הרישוי, לשם הוכחת ניסיון שצבר לפני יום התחילה לעניין עמידה בדרישות תקנה 8(א), תצהיר בכתב המעיד על ניסיונו, ורשות הרישוי רשאית לבקש ראיות לתמיכה בתצהיר אם ראתה בכך צורך.

(ב) הוראות תקנה 20 (א) לא יחולו על מי שבעל רישיון הפעלה מבצעית נתן לו, לפני יום התחילה, אישור להפעלת כלי רחיפה, ויראו הצגת אישור כאמור כהצגת טופס לפי תקנה 20(ג).

(ג) על אף האמור בתקנה 20(א), מדריך רשאי לאשר את כשירותו של אדם להפעלת כלי רחיפה בלי שנתן הדרכה בכל הנושאים המפורטים באותה תקנה, לחניך שצבר ידע ומיומנות לפני יום התחילה, והוכיח להנחת דעת המדריך כי הידע והמיומנות מספקים בכל הנושאים כאמור.

ישראל כ"ץ

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

[1].ק"ת 7503, התשע"ה (25.3.2015), עמ' 1090.

//